

Lerri Tomas arvadına xoruzlu saat alanda ağılına da gəlməzdi ki, bu, saat ona nəyin bahasına başa gələcək. Lerri həmin gün şam etmək üçün stol arxasına keçəndə aldığı hədiyyəni arvadının boşqabının yanına qoydu. Doris əlini ağızına qoyub heyərlə ərinə baxıb soruşdu:

- Ah, aman Allah, bu nədir?

Sevindiyindən gözləri par-par yarırdı Dorisin.

- Yaxşı, hələ bir aç onu!

Doris enli dördkünc qutuya sarıncı kağızı qopardı, iti dirnağıyla lenti açdı. Həyəcədən sinəsi sürətlə qalxıb-enirdi. Doris qutunun qapağını açanda Lerri siqaret yandırır divara söykənib arvadına baxırdı.

- Ah, xoruzlu saat! - Doris qutunu açan kimi qışqırdı. - Anamın da belə xoruzlu saati vardı.

Sonra o saati əlinə alıb o üz bu üzünə baxıb dedi:

- Hə, anamın xoruzlu saati da beləydi. Pit sağ olanda belə saati vardı.

O belə deyəndə gözləri yaşla doldu.

- Bu saat Almaniyada hazırlanıb, - Lerri dedi. Bir saniyə sonra əlavə etdi: - Karl bu saati mənim üçün topdansatış mağazasından alıb. Bu saatların ticarətiylə məşğul olanlardan biri onun dostudur. Yoxsa mən bunu...

O dayandı, sözünün ardını demədi. Doris gülməli səs çıxardı.

bir az dayanıb maraqla ətrafa boyladı, gah Dorisə, gah da evdəki mebelə nəzər saldı.

Doris ilk dəfəydi ki, bu xoruzu gördü. O xoruzu görüb məmnun-məmnun gülümsədi. Ayağa durub saata yaxın gəlib utana-utana dedi:

- Yaxşı, başla, mən gözləyirəm.

Xoruz dimdiyini araladı və banladı. Tez-tez, ritmik. Sonra o dayandı, qapı da şappıltıyla örtüldü.

Doris çox sevinirdi. O əl çalıb otaqda fırlandı. Xoruz son dərəcə gözəl idi, heç bir eybi yoxdu. Xoruzun ona, otağa baxması çox maraqlıydı. Doris xoruzu çox bəyəndi, o bu balaca qapı arxasından elə belə belə bir xoruz çıxmağını gözləyirdi.

Doris taxta qutuya yaxın gəlib kiçik qapıya sarı əyilib pıçıldadı:

- Ey, məni eşidirsən? Məncə, sən dünyada ən gözəl xoruzusan.

Doris bir az dayanıb əlavə etdi:

- Ümid edirəm, sən də mənim otağımda olmağına sevinirsen.

Bundan sonra Doris otağından çıxıb aşağı mərtəbəyə düşdü. Hələ ilk gündən Lerri ilə xoruzlu saat yaxşı yola getmədilər. Doris həmişə deyirdi ki, buna səbəb odur ki, Lerri saati düzgün qurmur, deyirdi ki, saati sonacın burmaq lazımdır. Lerri saati buranda gərək bundan sonra Doris saati yenidən buraydı.

O dayanıb Bobun üzünə baxdı.

- Hə, ümid edirəm sən onu çox bəyənersən. Sən onu mütləq sevməlisən. O mənim üçün çox qiymətlidir, çox.

- O ? - Bob qaşqabağını salladı. - O kimdir?

Doris güldü.

- Qısqanma! Gəl!

Bir dəqiqə sonra onlar xoruzlu saata baxırdı.

- Bir neçə dəqiqədən sonra xoruz çıxacaq. Onu görəndə qəder səbr et, onu görsən bəyənəcəksən.

- Lerri bəyənir onu?

- Yox, onlar bir-birini sevmir. Hətta bəzən Lerri evdə olanda saat qapı dalından çıxır da. Xoruz çıxmayanda az qala Lerri deli olur. O deyir ki...

- Hə, nə deyir Lerri?

Doris başını aşağı salıb dedi:

- O bu saati topdansatış mağazasından alsa da deyir ki, çoxlu pul xərcləyib buna. Xoruz çıxmayanda çox hirsələnir. Ona xərclədiyi pula heyfi gəlir. Mən yaxşı bilirəm ki, xoruz Lerrini xoşlamadığı üçün qapı dalından çıxır. Amma mən evdə tək olanda xoruz hər on beş dəqiqədən bir çıxıb banlayır, halbuki o yalnız bir saatdan bir çıxmalıdır.

Sonra Doris saata baxıb dedi:

- Xoruz məni istədiyi üçün ordan çıxır. Əlbəttə, mən onu yuxarıya, öz yataq otağıma qoyardım, amma bu

- Mənə maraqlıdır indi onlar ikisi, Bobla Doris nə edirlər. O antik şeylərə maraqlanan eclaf. Məncə, antik eşyalarla kişi yox, qadın maraqlanar.

Dişini bir-birinə sıxıb dedi:

- Düz demirəm?

Xoruz ona heç nə demədi. Lerri saata bir az da yaxın gedib soruşdu: - Nədir, düz demirəm? Deməyə bir sözün yoxdur?

Lerri saata baxdı. Demək olar ki, saat on bir idi. On bir tamam olmağa bir neçə saniyə qalmışdı.

- Yaxşı. Mən bir neçə saniyə də gözləyərdim. Sən qapıdan çıxanda baxım görüm mənə nə cavab verəcəksən. Doris gedəndən bəri sən çox vaxt susmusan.

O belə deyib əsəbi-əsəbi güldü.

- Yoxsa Doris getdiyi üçün bizim evi bəyənmişən daha?

Qaşqabağını töküüb dedi:

- Mən səni pul verib almışam. Sən bu evi xoşlasan da, xoşlamasan da ordan çıxıb banlamalısən. Eşidirsən məni?

Saat on bir oldu. Şəhərin o başından böyük qala saatının səsi eşidildi. Amma bu taxta qapının kiçik qapısı isə hələ açılmırdı. Heç nə tərpənmirdi. Neçə dəqiqə keçdi, amma qapı açılmadı. Lerri dəqiq bilirdi ki, xoruz saatın içindədir, qapı arxasında, sakitcə durub orda.

- Yaxşı, deməli, belə! - Lerri mızıldandı. - Sən düz hərəkət etmirsen. Ordan çıxmaq sənin işindir. Hərdən biz də xoşlamadığımız işlə məşğul oluruz.

Lerri qəmli-qəmli mətbəxə girib bir qədəh şərab içdi. Sonra saatın neçə olmasını fikirləşdi.

O öz üzünə dedi ki, Doris burda olsa da, olmasa da xoruz ordan çıxmalıdı.

Xoruz elə ilk gündən Dorisi bəyənmişdi. Onlar bir yerdə yaxşı yola gedirdi. Güman ki, xoruz Bobu da xoşlayırdı. Yəqin onu çox görmüşdü evdə. Onlar, Doris Bob və xoruz üçü bir yerdə olsa lap xoşbəxt olardılar.

Lerri qədəhdəki şərabı içib qurtardı. Sonra o tasin altındakı siyirməni çəkib ordan çəkiç götürdü. O çəkiç ehtiyatla yemək otağına apardı. Saat yavaş-yavaş çıqıldayırdı. O stulun üstünə çıxıb taxta saati əlinə götürdü.

- Bir buna bax, - Lerri çəkiç əlində yelləyib dedi: - Heç bilirsən əlimdəki nədir? Heç bilirsən nə etmək fikrim var? Mən birinci səndən başlamaq istəyirəm.

Lerri gülməsiyə davam etdi:

- Siz üçünüz də eyni şeysiniz. Sən də, Doris də, Bob da. Eyni yuvanın quşusunuz.

Otaq sükuta qərğ olmuşdu.

- Yaxşı. De görüm, çıxırsan, ya yox? Yoxsa özüm çıxardım səni ordan?

Saatın qapısı yavaşca cırıldadı.

- Mən bilirdim ki, ordasan. Son üç həftə sən səsinə heç çıxarmamışan. Dediyim odur ki, sən mənə çox borclusan.

Bu vaxt taxta qapının qapısı açıldı. Xoruz çıxdı. Lerri başını aşağı dikmişdi, başını qaldıranda xoruz onun gözünü dimdikləyənə o yığıldı, əlindəki çəkiç tappılıyla döşəməyə dəydi. Xoruz bir an sakitcə durdu. Sonra o öz "evinə" girdi.

Qapı da şaqqıltıyla örtüldü.

Kişi ağızüstə döşəmədə qaldı. Tərpənmirdi. Onun başı bir tərəfə əyilmişdi. Otaq sükuta qərğ olmuşdu. Hərdən saatın çıqıltısı eşidilirdi.

***

Bob əlini Dorisin qoluna qoyub onu sakitləşdirmək istəyirdi. Sonra o üzünü həkimə tutub dedi:

- Həkim, sizə bir sual vermək olar? - Əlbəttə, - həkim dedi.

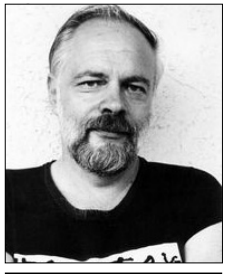
- Belə alçaq stuldan yığılanda adamın boynu sınar? Axı stul çox hündür deyil. Bəlkə bu heç bədbəxt hadisə deyil. Ola bilsin ki...

- Nədir? İntihar? - həkim çənəsini ovuşdurub dedi. - Hələ heç vaxt kiminsə belə intihar etdiyini eşitməmişəm. Mən öz fikrimdə dururam, bu adı bir bədbəxt hadisədir.

- Yox, mən demirəm ki, o intihar edib, - Bob dodaqaltı mızıldandı, sonra başını qaldıraraq saata baxıb əlavə etdi:

- Mən başqa şey nəzərdə tuturam. Amma, deyəsən, heç biri onun nə dediyini eşitmədi.

İngiliscədən tərcümə edən: Sevil Gültən

■ Filip K. Dik

16 iyul 2016

WWW.KASPI.AZ

Qapı arxasında

- Yoxsa indi bu saat mənə olmazdı? Doris qaşqabağını tökdü.

- Yaxşı, nə dedim axı. Sənə nə oldu? Saat sənin əlindədir indi, deyilmi? Sənin istədiyini bu deyildi? - Lerri dedi.

Doris barmağını qəhvəyi taxta qutunun üstünə qoyub heç nə demirdi.

- Hə, nə oldu axı? - Lerri bir də soruşdu.

Doris saati da qucağına alıb otaqda o baş bu başa getməyə başladı.

Lerri başını bulayıb dedi:

- Nə aldımsa heç vaxt qane olmadın.

Lerri keçib stol arxasında oturub yeməyini yedi.

Xoruzlu saat çox da böyük deyildi, o zavod istehsalı deyil, əl işiydi. Taxta qutunun üstündə gözəl naxışlar vardı.

Bir azdan Doris də gəlib çarpayının qırağında oturub saati burdu. Qol saatına baxıb saati qurdu. Əqrəbləri fırlatdı, indi saat axşam saat ona iki dəqiqə qalmış göstərirdi. Sonra Doris onu aparıb komodonun üstünə qoydu.

O keçib yerində oturdu, həsrətlə gözlədi ki, on tamam olanda xoruz qutudan çıxıb banlayacaq.

Bu vaxt Doris Lerrinin dediklərini yadına saldı. Əl dəsmalını gözünə sıxdı. Niyə axı o bu saati topdansatış mağazasından aldığı dedi? Niyə axı onun əhvalını korladı? Əgər o bu saati almaq istəməyirdisə gərək heç almayırdı. Hirsindən Doris yumruğunu düyünlədi.

Lerrinin sözləri onu hirsəndirsə də saata görə sevinirdi. Komodonun üstündəki saat heç nəyə fikir verməyib yavaş-yavaş çıqıldayırdı. Qutunun içində xoruz vardı, az sonra o ordan çıxıb banlayacaqdı. Görəsən bu xoruz heç yatır? Görəsən o da saatın çıqıltısına qulaq asır?

Yaxşı, o qapıdan çıxıb banlayanda Doris bunları onun üzündən soruşacaq. O bu saati Boba da göstərəcəkdirdi. Sözsüz ki, Bobun da xoşuna gələcək bu saat. Çünki o qədim eşyaları, qədim markaları və qədim düymələri çox sevirdi. O Dorislə birlikdə mağazalara getməyi çox sevirdi. Əlbəttə, onların bir yerdə getməyi bir az təhlükəliydi, amma qorxmağa səbəb yox idi. Lerri bütün günü ofisdən bayıra çıxırdı, heç vaxt da onları bir yerdə görə bilməzdi. Yalnız hərdən o, ev telefonuna zəng edərdi. Doris də bundan qorxurdu.

Doris xəyalə qapılmışdı, elə bu vaxt şaqqıltı eşitdi, taxta qutunun qapısı açıldı. Qapı arxasından xoruz çıxdı,

Doris saati düz burmaq üçün əlindən gələni edirdi. Xoruz qapı dalından çıxanda Lerri əlindəki qəzeti yerə tullayıb kaminin üstündəki saata yaxınlaşıb onu yenidən qurardı. Saati qurandan sonra baş barmağını da qutunun kiçik qapısı üstünə qoyurdu.

- Sən nə üçün baş barmağını qapının üstünə qoyursan? - bir gün Doris ondan soruşdu.

- Mən belə etmirəm, sənə elə gəlir, - Lerri demişdi.

Doris qaşlarını qaldıraraq demişdi: - Məncə, sən bunu ona görə edirsən ki, xoruzun ordan çıxmağını istəmirsen.

- Niyə istəməyim ki? - Kim bilir, bəlkə də sən xoruzdan qorxursan.

Lerri güldü və taxta qutunu yerinə qoyanda barmağını qutunun qapısından çəkdi. Doris baxmayanda barmağını yenə də qutunun qapısına basırdı. Barmağının izi də qapının üstündə qalardı.

***

Bir şənbə günü səhər Dorisin ofisdə çox işi vardı. O hesabat verməliydi. Həmin gün Bob Chambers balkona çıxıb qapının zəngini basdı. O qapının zəngini basanda Doris hamamda duş qəbul edirdi. O tələsik qurulanıb hamam xalalarını geyindi. Qapını açanda qapı ağızında Bibu gördü. O gülməsiyəydi.

- Necəsən?, - o ətrafa boylanıb dedi.

- Əla. Lerri ofisdədir.

- Lap yaxşı, - Bob belə deyəndə Dorisin xalaları altından görünən incə ayaqlarına baxdı.

- Sən bu gün nə gözəl görünürsən?

Doris gülüb dedi:

- Ehtiyatlı ol! Gərək qapını açmaydım bu gün.

Onlar bir-birinə baxdılar, bir az sevincle, bir az qorxa-qorxa. Dorisin sözlərini eşidən Bob tez-tələsik dilləndi:

- Əgər istəməyirsən mən..

- Yox, yox, Allah xətrinə, keç içəri, - Doris onun qolundan dartıb evə saldı.

- Qapının ağızından yana çəkil ki, qapını örtüm. Görmədinmi, xanm Peters yoldan keçirdi.

Doris qapını bağlayıb dedi:

- Bura gəl, mən sənə bir şey göstərmək istəyirəm. Sən hələ onu görməmişən.

Bob çox maraqlandı.

- Antik eşya? Nədir o?

Doris Bobun qoluna girib onu yemək otağına apardı.

- Sənin çox xoşuna gələcək, Bobbi!